

**Szczegółowy Regulamin wyboru projektów w
sposób konkurencyjny w ramach Programu
regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego
2021-2027**

Fundusze Europejskie

Fundusz: Europejski Fundusz Społeczny Plus

**Priorytet FELD.08 Fundusze europejskie dla edukacji
i kadr w Łódzkiem**

Działanie FELD.08.12 Aktywność edukacyjna

Numer naboru: FELD.08.12-IZ.00-002/25

Wersja 2.0

1. Spis treści

2.	Wykaz skrótów.....	3
3.	Postanowienia ogólne.....	3
4.	Przedmiot naboru	3
5.	Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie	8
6.	Grupa docelowa.....	8
7.	Termin i miejsce składania wniosków o dofinansowanie	11
8.	Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektu	11
9.	Wskaźniki.....	12
10.	Zasady finansowania projektu	13
11.	Podstawowe warunki i procedury konstruowania budżetu projektu.....	13
12.	Pomoc publiczna i pomoc de minimis.....	15
13.	Procedura składania wniosku o dofinansowanie oraz procedura oceny i wyboru projektów	16
14.	Ocena merytoryczna projektu.....	16
15.	Postanowienia końcowe	17
16.	Podstawy prawne i dokumenty	17
17.	Wykaz pojęć.....	17
18.	Spis załączników	17

2. Wykaz skrótów

- 1) Skróty używane w Szczegółowym Regulaminie zostały wyjaśnione w Ramowym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027.

3. Postanowienia ogólne

- 1) Wnioskodawca przystępując do naboru akceptuje Regulamin Ramowy wyboru projektów w sposób konkurencyjny w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 oraz Regulamin szczegółowy.

4. Przedmiot naboru

- 1) Przedmiotem naboru jest wybór do dofinansowania w sposób konkurencyjny projektów, które w największym stopniu przyczynią się do osiągnięcia celu określonego dla Działania FELD.08.12 Aktywność edukacyjna.
- 2) Celem szczegółowym działania jest: Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej.

- 3) Nabór dotyczy realizacji typu projektu: Upskilling pathways

Realizacja projektów typu upskilling pathways możliwa jest przy wykorzystaniu modelu wsparcia, którego celem jest zaoferowanie osobom dorosłym o niskich umiejętnościach podstawowych dostępu do ścieżek poprawy tych umiejętności.

Model wsparcia obejmuje:

- a) możliwość przejścia oceny np. audyt umiejętności, w celu określenia posiadanych umiejętności i potrzeb w zakresie ich poprawy, w tym z wykorzystaniem modelu Bilansu Kompetencji, oraz
- b) dopasowanie elastycznych ofert uczenia się, zgodnych z wynikami audytu umiejętności, oraz
- c) walidację i uznanie nabytych umiejętności, kompetencji podstawowych lub certyfikacji kwalifikacji, w tym zachęcenie do założenia „Mojego portfolio” lub konta

Europass,

- d) wsparcie zaangażowania odpowiednich podmiotów publicznych i prywatnych w dziedzinie kształcenia i szkolenia, zatrudnienia, spraw społecznych, kultury i w innych odnośnych obszarach polityki,
- e) zapewnienie usług z zakresu doradztwa lub mentoringu w celu wspierania postępów osób uczących się na wszystkich etapach procesu poprawy umiejętności,
- f) wsparcie kształcenia i ustawicznego doskonalenia zawodowego personelu zaangażowanego w realizację ścieżek poprawy umiejętności;
- g) monitorowanie systemu,
- h) działania związane z dotarciem do grupy docelowej oraz zmotywowaniem jej do skorzystania z pomocy.

Umiejętności podstawowe to umiejętności, które stanowią fundament i warunek funkcjonowania danej osoby w społeczeństwie – podejmowania aktywności zawodowej, uczenia się i rozwoju, realizowania obowiązków obywatelskich, partycypacji w kulturze, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Do katalogu umiejętności podstawowych zalicza się przede wszystkim:

- umiejętności rozumienia i przetwarzania informacji w tym: umiejętność czytania ze zrozumieniem, analizowania i formułowania tekstu oraz wypowiedzania się w sposób zrozumiały;
- umiejętności rozumowania matematycznego w tym: umiejętność stosowania matematyki w życiu codziennym, dokonywania różnorodnych obliczeń oraz szacunków, rozumienie i przetwarzanie informacji podawanych w formie danych, procentów czy wykresów;
- umiejętności cyfrowe, których to zakres jest szeroki i zmienny w związku z rozwojem technologii. Kompetencje niezbędne w ramach umiejętności cyfrowych to: obsługa komputera i smartfona, używanie najbardziej powszechnych programów (np. pakiet Microsoft Office), świadome i bezpieczne korzystanie z internetu – poszukiwanie i ocena wiarygodności informacji w sieci, komunikowanie się, użytkowanie mediów społecznościowych, załatwianie spraw bankowych, urzędowych, medycznych i innych.

Niskie umiejętności podstawowe można rozumieć jako takie, które uniemożliwiają sprawne funkcjonowanie w społeczeństwie.

Zgodnie ze specyficznym **kryterium merytorycznym nr 4 Kompleksowość wsparcia** Wnioskodawca względem każdego uczestnika musi zapewnić trzystopniową ścieżkę obejmującą następujące etapy:

- Diagnozę umiejętności tj. ocenę umiejętności podstawowych i potrzeb, podczas której sprawdzany jest wyjściowy poziom i zakres posiadanych umiejętności w celu określenia, czy dana osoba potrzebuje wsparcia i czy będzie ono dla niej użyteczne, a jeśli tak, to w jakim zakresie i jakie dodatkowe warunki powinny zostać spełnione.
- Wsparcie edukacyjne dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników realizowane w formie zajęć „skrojonych na miarę”, tj. dostosowanych do potrzeb uczestników. Umiejętności nie powinny być nabywane w oderwaniu od codziennych spraw, ale wplatanie w określoną, interesującą dla osób dorosłych tematykę. Wsparciu edukacyjnemu powinno towarzyszyć doradztwo, dzięki któremu osoba podnosząca swoje umiejętności będzie w stanie lepiej wykorzystywać je w życiu codziennym.
- Potwierdzenie nabytych umiejętności poprzez walidację czyli proces, dzięki któremu dana osoba dowie się, czy poprawiła swoje umiejętności.

Ważne informacje:

- 1) Umiejętności podstawowych nie należy kojarzyć z umiejętnościami prostymi, nieskomplikowanymi. Słowo podstawowy odnosi się w tym wypadku do ich nadrzędnego i priorytetowego charakteru dla każdego człowieka.
- 2) Wsparcie rozwoju umiejętności podstawowych wśród osób dorosłych, realizowane jest poza Podmiotowym Systemem Finansowania.
- 3) Projekt powinien zostać poprzedzony diagnozą. Diagnoza przede wszystkim powinna dotyczyć wybranej grupy lub grup docelowych z uwzględnieniem sposobu ich identyfikacji, opisanie problemów oraz potrzeb, oczekiwań i barier w kontekście umiejętności podstawowych na terytorium planowanej realizacji projektu. Wnioskodawca powinien zdefiniować największe trudności w zakresie umiejętności podstawowych i potrzebę wsparcia osób na danym obszarze wsparcia. Powinien także wskazać istotne cechy uczestników z grup

priorytetowych, którzy zostaną objęci wsparciem. Należy przy tym uwzględnić różnicowanie wewnętrzne tych grup w szczególności ze względu na płeć.

- 4) Bardzo ważnym elementem projektu jest rekrutacja, której szczegółowy opis powinien zostać ujęty we wniosku o dofinansowanie. Rekrutacji powinny towarzyszyć odpowiednie działania promujące i informacyjne. W dotarciu do grupy docelowej należy wybrać odpowiedni zestaw metod rekrutacji dostosowany do charakterystyki danej grupy. Regulamin rekrutacji powinien zostać napisany w sposób przystępny i zrozumiały dla potencjalnych odbiorców i uwzględniać specjalne potrzeby uczestników. Dobrą praktyką jest także zatrudnienie osoby do przeprowadzenia rekrutacji, która wywodzi się z danego środowiska, posiada odpowiednie kontakty i cieszy się zaufaniem w danej społeczności.
- 5) Kolejnym etapem jest ocena umiejętności i potrzeb, którego celem jest zbadanie poziomu i zakresu posiadanych umiejętności podstawowych, a także zbadanie potrzeb edukacyjnych i pozaedukacyjnych. Zakres oceny powinien być określony tym, jaki obszar umiejętności podstawowych będzie przedmiotem wsparcia. Podczas tego etapu potwierdzone jest ostatecznie posiadanie niskich kompetencji podstawowych u kandydata do projektu. Oznacza to, że nie wszystkie osoby zainteresowane wsparciem będą mogły być zakwalifikowane do projektu, np. z powodu zbyt wysokiego poziomu umiejętności. Z tego względu może być konieczna rekrutacja większej liczby osób niż zakładana liczba uczestników wsparcia. Etap ten ma charakter merytoryczny i może być kwalifikowany w ramach kosztów bezpośrednich.
- 6) Wsparcie edukacyjne powinno odbywać się na podstawie zestawów efektów uczenia się, które określają to, co osoba powinna wiedzieć i umieć po zakończeniu wsparcia. Opierając się na nich należy opracować materiały do oceny umiejętności i potrzeb, programy edukacyjne, scenariusze zajęć, metody i narzędzia walidacyjne oraz inne materiały dydaktyczne.
- 7) Wspierając osoby dorosłe należy wykorzystywać różne sposoby i metody nauczania osób dorosłych dopasowane do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Dobierając tematykę zajęć należy tak określać treści by odwoływać się do dotychczasowych doświadczeń, zainteresowań i wiedzy uczestników. Każdorazowo należy podkreślić możliwość praktycznego wykorzystania zdobytych umiejętności. Rekomendowane jest podnoszenie umiejętności podstawowych nie

wprost, w sposób sformalizowany, ale np. poprzez rozwijanie zainteresowań, pasji, hobby.

- 8) Niezmiernie ważne jest zaangażowanie do projektu odpowiedniej kadry – edukatorów osób dorosłych, których cechuje doświadczenie w pracy z osobami dorosłymi i grupą docelową, adekwatnym przygotowaniem merytorycznym i odpowiednimi kompetencjami interpersonalnymi. Edukator powinien towarzyszyć uczestnikowi przez cały czas trwania wsparcia w celu motywowania uczestników do przejścia przez całą ścieżkę wsparcia.
- 9) W ramach projektu możliwe jest wsparcie kształcenia i ustawicznego doskonalenia zawodowego personelu zaangażowanego w realizację ścieżek poprawy umiejętności, czyli w jeden z trzech elementów ścieżki wsparcia uczestników. Wsparcie to nie jest obowiązkowe.
- 10) Wspieranie kształcenia i doskonalenia zawodowego kadry może dotyczyć:
  - podnoszenia kompetencji metodycznych,
  - podnoszenia kompetencji społecznych niezbędnych do pracy z grupą docelową projektu,i może być realizowane w formie usług szkoleniowych lub doradczych.
- 11) W projekcie należy zaplanować także działania doradcze i mentoringowe w celu wspierania postępów osób uczących się na wszystkich etapach procesu poprawy umiejętności. Katalog usług doradczych powinien zostać zaplanowany na podstawie diagnozy, a potrzeby konkretnych uczestników powinny zostać potwierdzone na pierwszym etapie wsparcia. Doradztwo nie powinno mieć charakteru obowiązkowego dla każdego, nie każdy uczestnik musi skorzystać z tego rodzaju wsparcia. Usługi doradcze mogą obejmować doradztwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, wsparcie asystenta.
- 12) W projekcie w przypadku zidentyfikowanych potrzeb uczestników można zaplanować także wsparcie towarzyszące w postaci zapewnienia opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, sfinansowania kosztów dojazdu na zajęcia bądź zorganizowania transportu.
- 13) Ostatni etap ścieżki wsparcia to walidacja, która ma na celu sprawdzenie czy osoba posiada umiejętności, wiedzę i kompetencje. W projektach z zakresu

podnoszenia umiejętności podstawowych walidacja powinna mieć charakter formatywny, czyli mający na celu:

- przekazanie zindywidualizowanej informacji uczestnikowi o tym czy nabył zaplanowane umiejętności,
- wskazanie mocnych i słabych stron,

Informacje z walidacji powinny być podstawą do dalszego doskonalenia się.

Przydatne wskazówki i dobre praktyki znajdują się w publikacji „Wsparcie osób dorosłych w podnoszeniu umiejętności podstawowych - rekomendacje i dobre praktyki”: <https://szansa-power.frse.org.pl/wp-content/uploads/2023/09/Rekomendacje-Wsparcie-osob-doroslych.pdf>

5. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

1) Podmiotami, które mogą ubiegać się o dofinansowanie projektu w ramach Działania FELD.08.12 są:

- Administracja publiczna,
- Instytucje nauki i edukacji,
- Organizacje społeczne i związki wyznaniowe,
- Przedsiębiorstwa

Zgodnie z obowiązującym w naborze specyficznym kryterium merytorycznym nr 1 „**Siedziba wnioskodawcy**” wnioskodawca co najmniej od 36 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu posiada swoją główną siedzibę, jednostkę terenową, oddział lub filię na terenie województwa łódzkiego.

6. Grupa docelowa

1) W ramach naboru wsparciem mogą być objęte poniższe grupy docelowe: osoby dorosłe o niskich umiejętnościach lub kompetencjach podstawowych. Jednocześnie w projekcie w działaniach z zakresu podnoszenia kwalifikacji i doskonalenia zawodowego mogą wziąć udział osoby dorosłe, czyli personel zaangażowany w realizację ścieżek poprawy umiejętności.

Zgodnie z kryterium merytorycznym dostępu nr 12 „Grupa docelowa” wnioskodawca zapewnia, że działania będą skierowane do grup docelowych z obszaru województwa łódzkiego. W przypadku osób fizycznych uczą się lub pracują, lub zamieszkują na obszarze województwa łódzkiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, a w przypadku innych podmiotów posiadają jednostkę organizacyjną na obszarze województwa łódzkiego. **Grupy priorytetowe określone przez IZ to:**

- a. Osoby pozostające bez pracy (bierne zawodowo lub bezrobotne);
- b. Osoby z obszarów defaworyzowanych (obszary defaworyzowane określono w Załączniku nr 4);
- c. Osoby w wieku 50+;
- d. Osoby z niepełnosprawnością.

Uwaga! Osoby dorosłe o niskich umiejętnościach lub kompetencjach podstawowych nie mogą zostać objęte wsparciem, jeśli kwalifikują się do wsparcia w ramach Gwarancji dla młodzieży. Adresatami Gwarancji dla młodzieży są osoby młode, znajdujące się w czterech podgrupach:

1. osoby w wieku 15-17 lat przedwcześnie kończące naukę lub zaniedbujące obowiązek szkolny/nauki;
2. osoby w wieku 18-29 lat:
  - a. zarejestrowane jako bezrobotne;
  - b. pozostające poza zatrudnieniem, edukacją i szkoleniem (NEET);
  - c. będące bezrobotnymi oraz poszukującymi pracy absolwentami szkół i uczelni;
3. osoby, które opuściły pieczę zastępczą;
4. kobiety poniżej 30 r.ż. wychowujące dzieci.

Zgodnie ze specyficznym kryterium merytorycznym nr 3 „**Liczba osób**” minimalna liczba osób objęta wsparciem to 60.

Ze względu na specyfikę naboru wystarczająca jest informacja, że wsparcie jest kierowane do osób pracujących lub zamieszkujących na terenie województwa łódzkiego.

Warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu lub podmiotu otrzymującego wsparcie jest spełnienie przez niego kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie, co jest potwierdzone właściwym dokumentem.

Beneficjent jest zobowiązany do weryfikacji statusu uczestnika projektu, w przypadku:

osób dorosłych i osób 50+ - wiek uczestników określany jest na podstawie daty urodzenia i sprawdzany na etapie rekrutacji do projektu.

osób bezrobotnych – fakt pozostawania bez pracy weryfikowany jest za pomocą zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) o posiadaniu statusu osoby bezrobotnej w dniu jego wydania. Zaświadczenie uznaje się za ważne przez 30 dni od dnia wydania.

osób biernych zawodowo- fakt bycia biernym zawodowo weryfikowany jest za pomocą zaświadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) lub potwierdzenia wygenerowanego z Platformy Usług Elektronicznych ZUS. Zaświadczenie uznaje się za ważne przez 30 dni od dnia wydania.

osób zamieszkujących obszar defaworyzowany województwa łódzkiego - dokumenty potwierdzające fakt zamieszkania lub pracy na obszarze defaworyzowanym, np.

- w przypadku osób pracujących – zaświadczenie o zatrudnieniu, z którego wynika miejsce świadczenia pracy, lub

- w przypadku osób zamieszkujących teren woj. łódzkiego – deklaracja PIT lub zaświadczenie z urzędu potwierdzające miejsce zamieszkania

osób z niepełnosprawnością – niepełnosprawność weryfikowana jest na podstawie:

- orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności;
- pozostałe osoby (np. osoba ze stwierdzonymi zaburzeniami psychicznymi) na potwierdzenie statusu osoby z niepełnosprawnością może przedstawić inny niż orzeczenie o niepełnosprawności dokument poświadczający stan

zdrowia wydany przez lekarza, tj. orzeczenie o stanie zdrowia lub opinię lekarską

personel zaangażowany w realizację ścieżek poprawy umiejętności – fakt zatrudnienia i zaangażowania w realizację ścieżek poprawy umiejętności weryfikowany jest na podstawie zaświadczenia od pracodawcy wraz ze wskazaniem zakresu obowiązków związanych z zaangażowaniem w realizację ścieżek poprawy umiejętności w projekcie

Weryfikacja niskich umiejętności lub kompetencji podstawowych odbywa się na pierwszym etapie realizacji projektu, którym jest audyt umiejętności.

- 2) W przypadku podmiotu otrzymującego wsparcie Beneficjent jest zobowiązany do weryfikacji faktu posiadania jednostki organizacyjnej na terenie województwa łódzkiego. Weryfikacja dokonywana jest na podstawie dokumentu rejestrowego.

7. Termin i miejsce składania wniosków o dofinansowanie

- 1) Termin rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie: 08.09.2025 r. godzina 09:00.
- 2) Termin zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie: 31.10.2025 r. godzina 23:59:59.
- 3) Planowany termin rozstrzygnięcia naboru: luty 2026 r.
- 4) Wniosek o dofinansowanie projektu należy złożyć wyłącznie w wersji elektronicznej poprzez aplikację SOWA EFS, dostępną na stronie: <https://sowa2021.efs.gov.pl>.

Za datę wpływu wniosku o dofinansowanie uznaje się datę wpływu wersji elektronicznej wniosku za pośrednictwem aplikacji SOWA EFS. Wnioski złożone w innej formie niż poprzez aplikację SOWA EFS pozostaną bez rozpatrzenia.

8. Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektu

- 1) Całkowita kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w naborze wynosi: 5 588 235,00 zł (słownie: pięć milionów pięćset osiemdziesiąt

osiem tysięcy dwieście trzydzieści pięć złotych, 0/100), tj. 1 309 486,81 Euro, w tym:

- ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) 4 999 999,74 zł (słownie: cztery miliony dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych, 74/100);
  - ze środków budżetu państwa 588 235,26 zł (słownie: pięćset osiemdziesiąt osiem tysięcy dwieście trzydzieści pięć złotych, 26/100).
- 2) Maksymalny poziom dofinansowania w projekcie wynosi: 95 %.
W tym maksymalny poziom dofinansowania EFS+ w projekcie wynosi: 85 %, dofinansowanie z budżetu państwa w projekcie wynosi: 10 %.
- 3) Minimalny poziom wkładu własnego Wnioskodawcy wynosi 5 % wydatków kwalifikowalnych projektu.

9. Wskaźniki

- 1) Obowiązujące w danym naborze wskaźniki produktu i rezultatu określone są w Załączniku nr 2 – Lista definicji wskaźników dla Priorytetu 8 Fundusze europejskie dla edukacji i kadr w Łódzkiem, Działanie FELD.08.12 Aktywność edukacyjna.
- 2) Obok obowiązkowych wskaźników z Załącznika nr 2 ze względu na specyfikę projektu wnioskodawca może określić wskaźniki własne produktu lub rezultatu – tzw. wskaźniki projektowe.
- 3) Wnioskodawca może określić wskaźniki własne produktu dotyczące spełniania kryterium premiującego, o ile kryterium pozwala na określenie mierzalnego wskaźnika.
- 4) Monitorowanie postępu rzeczowego w trakcie realizacji projektu odbywa się na podstawie danych zebranych w CST2021. Podstawą do wprowadzenia informacji o udziale uczestnika będącego osobą fizyczną w projekcie jest zapewnienie danych, których szczegółowy zakres określono w załączniku nr 1 do Wytucznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.
- 5) W przypadku wspólnych wskaźników produktu dotyczących osób z niepełnosprawnościami, z krajów trzecich, obcego pochodzenia, należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych, w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, zbieranie danych nie może się

odbywać przy zastosowaniu wiarygodnych szacunków. Wnioskodawca określa wartość ww. wskaźników na podstawie danych uzyskanych od uczestników projektu.

10. Zasady finansowania projektu

- 1) Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 100% dofinansowania.

11. Podstawowe warunki i procedury konstruowania budżetu projektu

- 1) W naborze nie ma możliwości rozliczenia wydatków stawkami jednostkowymi, kwotami ryczałtowymi. Niezależnie od wartości projektu koszty bezpośrednie muszą być rozliczane na podstawie wydatków rzeczywiście poniesionych. Wymóg z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego (zgodnie z którym projekt współfinansowany ze środków EFS+, którego koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu lub podjęcia decyzji o dofinansowanie projektu, rozliczany jest obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków) zostanie spełniony poprzez zastosowanie stawki ryczałtowej przy rozliczeniu kosztów pośrednich w projekcie.
- 2) Projekt zakładający rozliczenie kosztów bezpośrednich na podstawie kwot ryczałtowych nie spełni merytorycznego kryterium dostępu nr 10 – Właściwa metoda rozliczania kosztów.
- 3) Zasady kwalifikowalności cross-finansingu.

Cross-financing zgodnie z art. 25 ust. 2 rozporządzenia ogólnego to możliwość finansowania z EFRR i EFS+ w komplementarny sposób działań, które kwalifikują się do wsparcia z tego drugiego Funduszu w oparciu o zasady kwalifikowalności mające zastosowanie do tego Funduszu, pod warunkiem że koszty takie są konieczne do celów wdrażania.

Wydatki w ramach cross-finansingu, nie mogą łącznie przekroczyć 10% wartości projektu.

Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie:

- a) zakupu gruntu i nieruchomości, o ile zostały spełnione wymogi wytycznych kwalifikowalności dotyczące zakupu nieruchomości;
- b) zakupu infrastruktury rozumianej jako budowa nowej infrastruktury oraz wykonywanie wszelkich prac w ramach istniejącej infrastruktury, których wynik staje się częścią nieruchomości i które zostają trwale przyłączone do nieruchomości, w szczególności adaptacja oraz prace remontowe związane z dostosowaniem nieruchomości lub pomieszczeń do nowej funkcji (np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, renowacja budynku lub pomieszczeń, prace adaptacyjne w budynku lub pomieszczeniach). Koszt nabycia innych niż własność praw do nieruchomości (np. dzierżawa, najem) może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem;
- c) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów, z wyjątkiem sytuacji, gdy:
  - zakupy te zostaną amortyzowane w całości w okresie realizacji projektu lub
  - beneficjent udowodni, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, tj. wymaga mniejszych nakładów finansowych niż inne opcje, np. najem lub leasing, ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu projektu; przy porównywaniu kosztów finansowych związanych z różnymi opcjami, ocena powinna opierać się na przedmiotach o podobnych cechach; uzasadnienie zakupu jako najbardziej opłacalnej opcji powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu lub
  - zakupy te są konieczne do osiągnięcia celów projektu (np. doposażenie pracowni naukowych); uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu (za niezasadny należy uznać zakup sprzętu dokonanego w celu wspomaganie

procesu wdrażania projektu, np. zakup komputerów na potrzeby szkolenia osób bezrobotnych).

W przypadku spełnienia któregokolwiek z powyższych wymagań, zakup mebli, sprzętu i pojazdów może być kwalifikowalny poza cross-financingiem.

4) Trwałość projektów.

Zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego, trwałość projektów musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. W przypadku gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają inne wymagania w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

W przypadku projektów EFS+ zachowanie trwałości projektu obowiązuje w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing lub w sytuacji gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej.

W przypadku niezachowania trwałości IZ FEŁ2027 może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków, proporcjonalnie do okresu, w którym trwałość nie została zachowana, za niekwalifikowalne i wezwać beneficjenta do zwrotu tych środków w trybie określonym w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, chyba że przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej stanowią inaczej.

12. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

- 1) Wystąpienie pomocy publicznej lub pomocy de minimis w projekcie uzależnione jest m.in. od rodzaju i charakteru wsparcia oraz od rodzaju podmiotu, któremu dane wsparcie ma zostać udzielone. Wnioskodawca zobowiązany jest do identyfikacji wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis i opisanie tego we wniosku o dofinansowanie. Zarówno w przypadku wystąpienia, jak i niewystąpienia pomocy publicznej wnioskodawca musi zawrzeć uzasadnienie we wniosku o dofinansowanie.

- 2) Zasady, tryb i warunki udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis określają przepisy prawa krajowego i wspólnotowego, w tym m.in.:
  - a) Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
  - b) Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021–2027.
  - c) Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 21 maja 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) na lata 2021-2027.

13. Procedura składania wniosku o dofinansowanie oraz procedura oceny i wyboru projektów

- 1) W naborze Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia wniosku wyłącznie w **wersji elektronicznej poprzez aplikację SOWA EFS** na stronie internetowej: <https://sowa2021.efs.gov.pl/>.
- 2) Wniosek o dofinansowanie projektu należy przygotować zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, która stanowi Załącznik nr 1 do Regulaminu.
- 3) Komunikacja pomiędzy IZ FEŁ2027 a Wnioskodawcą prowadzona jest w formie mailowej lub w module Korespondencja SOWA EFS.

14. Ocena merytoryczna projektu

- 1) Ocena merytoryczna projektu obejmuje ocenę spełniania przez projekt kryteriów merytorycznych przedstawionych w Załączniku nr 3 do Regulaminu.
- 2) Maksymalna liczba punktów do przyznania przez oceniających wynosi 90 (70 za spełnienie kryteriów merytorycznych punktowych i 20 za spełnienie wszystkich kryteriów premiujących).

15. Postanowienia końcowe

- 1) Regulamin wyboru projektów wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały Zarządu Województwa Łódzkiego w sprawie przyjęcia Szczegółowego Regulaminu wyboru projektów dla naboru FELD.08.12-IZ.00-002/25.
- 2) W sprawach nieuregulowanych w Regulaminie szczegółowym zastosowanie mają odpowiednie zasady wynikające z Regulaminu Ramowego, Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, a także odpowiednich przepisów prawa wspólnotowego i krajowego.

16. Podstawy prawne i dokumenty

- 1) Nabór jest organizowany na podstawie postanowień Regulaminu szczegółowego, Ramowego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027, przyjętego uchwałą Zarządu Województwa Łódzkiego (zwanego dalej Regulaminem Ramowym) i wymienionych w nim aktów prawnych oraz na podstawie:
  - a) Zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie 2006/962/WE
  - b) Zalecenia Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych.

17. Wykaz pojęć

Używane pojęcia w Szczegółowym Regulaminie zostały wyjaśnione w Ramowym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny w ramach Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027. Ponadto dodano następujące pojęcia:

edukacja formalna- kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu

szkolnictwa wyższego, w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych, kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce albo kwalifikacji w zawodzie, o której mowa w art. 10 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

edukacja pozaformalna- kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji,

gwarancje dla młodzieży- zgodnie z zaleceniem Rady UE Gwarancje dla młodzieży mają na celu zapewnienie wszystkim młodym osobom w wieku poniżej 30. lat dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu w ciągu czterech miesięcy od uzyskania statusu osoby bezrobotnej lub zakończenia kształcenia formalnego. W Polsce adresatami Gwarancji dla młodzieży są osoby w wieku od 15. do 29. roku życia, w tym zwłaszcza z grupy tzw. NEET.

NEET (z ang. not in employment, education or training)- Osoba młoda w wieku 15-29 lat, która spełnia łącznie trzy warunki, czyli nie pracuje (tj. jest bezrobotna lub bierna zawodowo), nie kształci się (tj. nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym albo zaniedbuje obowiązek szkolny lub nauki) ani nie szkoli (tj. nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy; w procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, należy zweryfikować czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni)

osoba bezrobotna – osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia. Definicja ta uwzględnia wszystkie osoby zarejestrowane jako bezrobotne zgodnie z krajową definicją, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów wskazanych wyżej. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), należy wykazywać również jako osoby bezrobotne. Osoby aktywnie poszukujące zatrudnienia to osoby zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy lub niezarejestrowane, lecz spełniające powyższe przesłanki, tj. gotowość do podjęcia pracy i aktywne poszukiwanie zatrudnienia;

osoba bierna zawodowo – osoba, która w danej chwili nie tworzy zasobów siły roboczej (tzn. nie jest osobą pracującą ani bezrobotną). Za osoby bierne zawodowo uznawani są m.in.:

- a) studenci studiów stacjonarnych, chyba że są już zatrudnieni (również na część etatu) to wówczas powinni być wykazywani jako osoby pracujące;
- b) dzieci i młodzież do 18 r. ż. pobierający naukę, o ile nie spełniają przesłanek, na podstawie których można je zaliczyć do osób bezrobotnych lub pracujących;
- c) doktoranci, którzy nie są zatrudnieni na uczelni, w innej instytucji lub przedsiębiorstwie. W przypadku gdy doktorant wykonuje obowiązki służbowe, za które otrzymuje wynagrodzenie, lub prowadzi działalność gospodarczą należy traktować go jako osobę pracującą. W przypadku gdy doktorant jest zarejestrowany jako bezrobotny, należy go wykazywać we wskaźniku dotyczącym osób bezrobotnych;

osoba z niepełnosprawnością –

- a) osoba niepełnosprawna w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- b) osoba z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

osoba z niepełnosprawnością sprzężoną – osoba, u której stwierdzono występowanie dwóch lub więcej niepełnosprawności;

uczenie się pozaformalne - uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną (np. praktyka zawodowa, hobby)

umiejętności podstawowe (z ang. basic skills: literacy, numeracy, ICT skills) - podstawowe zdolności w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, rozwijania i wykorzystania myślenia matematycznego oraz korzystania z technologii cyfrowych na podstawie zalecenia Rady z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych;

umiejętności czytania (z ang. literacy) - umiejętność czytania ze zrozumieniem, przetwarzania informacji, analizowania i formułowania tekstu oraz wypowiedzania się w sposób zrozumiały;

umiejętności liczenia (z ang. numeracy) - umiejętność stosowania matematyki w życiu codziennym, dokonywania różnorodnych obliczeń oraz szacunków, rozumienie i przetwarzanie informacji podawanych w formie danych, procentów czy wykresów;

umiejętności cyfrowe (z ang. ICT skills) - umiejętność obsługi komputera i smartfona, używanie najbardziej powszechnych programów, świadome i bezpieczne korzystanie z Internetu-poszukiwanie i ocena wiarygodności informacji w sieci, komunikowanie się, użytkowanie mediów społecznościowych, załatwianie spraw bankowych, urzędowych, medycznych i innych;

umowa o dofinansowanie projektu – umowa, o której mowa w art. 2 pkt 32 lit. a i b ustawy wdrożeniowej;

upskilling pathways – trzy kroki ścieżek poprawy umiejętności zgodnie z Zaleceniem Rady (UE) z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie ścieżek poprawy umiejętności: nowe możliwości dla dorosłych, obejmujące: 1) ocenę umiejętności, 2) dopasowaną i elastyczną ofertę uczenia się oraz 3) walidację i uznanie;

walidacja- proces sprawdzenia, czy osoba posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone dla danego zestawu efektów uczenia się;

18. Spis załączników:

- 1) Załącznik nr 1 – Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2) Załącznik nr 2 – Lista definicji wskaźników dla Priorytetu 8 Fundusze europejskie dla edukacji i kadr w Łódzkiem, Działanie FELD.08.12 Aktywność edukacyjna
- 3) Załącznik nr 3 – Kryteria wyboru projektów dla programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 (EFS+) Działanie FELD.08.12 Aktywność edukacyjna.
- 4) Załącznik nr 4 – Lista obszarów defaworyzowanych